Quæſtio Auguſtini, quomodo immortalis factus ſit homo.

Quod ex prædictis conſequi videtur, hominem de natura ſuæ conditionis aliquo modo fuiſſe immortalem; ſed non omnino fieret immortalis, niſi participato ligno vitæ.

DISTINCTIO XX.

De modo procreationis filiorum, ſi non peccaſſent, & quales naſcerentur filii.

Quare in paradiſo non coierunt, duobus modis ſolvit.

De termino illius inferioris vitæ, utrum nati filii per ſucceſsiones, an ſimul omnes transferendi fuiſſent.

Quales procreaſſent filios, utrum perfectam ſtaturam, & uſum membrorum habentes, qualis primus homo fuit conditus.

Quibuſdam non abſurde placuit, quod filii parvi naſcerentur, & per acceſſum temporis in ſtatura, & in aliis ſicut nunc proficerent; quod non eſſet vitio imputandum.

Utrum ſicut ſtatura corporis, ita & ſenſu mentis parvuli naſcerentur, & per acceſſum temporis proficerent in ſenſu & notitia veritatis, an mox nati in his perfecti eſſent.

De hominis translatione in meliorem ſtatum, & de duobus bonis, altero hic dato: altero promiſſo.

DISTINCTIO XXI.

De invidia diaboli qua ad hominem tentandum acceſsit.

Quare in aliena forma venit.

De modo tentationis.

De verſutia diaboli, qui ut facilius perſuaderet, malum removit, & bonum in pollicito duplicavit.

De duplici tentationis ſpecie.

Quare homo, non Angelus ſit redemptus.

Quod non ſoli viro præceptum fuit datum.

DISTINCTIO XXII.

Quod aliter locutus eſt diabolus in muliere quam in ſerpente.

Objectio contra illos qui dicunt, elationem præceſſiſſe in mente.

Quæ fuit elatio mulieris.

Quæ fuit elatio viri: an crediderit, & voluerit quod mulier.

Quis plus peccavit, Adam, vel Eva.

Quid prædictæ ſententiæ adverſari videtur.

Quorumdam ſententia, quod Adam ambierit eſſe ut Deus, ſed non crediderit eſſe poſsibile.

De triplici ignorantia, quæ excuſat, & quæ non.

Unde proceſſerit conſenſus illius peccati, cum natura hominis eſſet incorrupta.

DISTINCTIO XXIII.

Quare Deus permiſerit hominem tentari, ſciens eum eſſe caſurum.

Quod triplicem cognitionem habuit ante lapſum, ſcilicet rerum propter ſe factarum, & Creatoris, & ſui.

De cognitione Creatoris.

De ſui cognitione.

Utrum homo præſcius fuerit eorum quæ ſibi futura erant.

DISTINCTIO XXIV.

De gratia hominis, & potentia ante peccatum.

Qualis fuerit illa rectitudo, & bonitas voluntatis, in qua creatus eſt.

De adjutorio homini in creatione dato, quo ſtare poterat.

Quod bruta animalia non habent liberum arbitrium, ſed appetitum ſenſualitatis.

Quod talis eſt ordo peccandi, vel credendi in nobis, qualis fuit in primis hominibus.

Qualiter per illa tria in nobis conſumetur tentatio.

Repetitio ſummam perſtringens.

Quod ſenſualitas ſæpe in Scriptura aliter quam ſupra accipitur, ſcilicet ut inferior portio rationis ejus nomine intelligatur.

DISTINCTIO XXV.

Redit ad liberi arbitrii conſiderationem.

Quod liberum arbitrium non pertinet niſi ad futurum.

Quod ſuprapoſita deſcriptio liberi arbitrii non convenit Deo, nec his qui glorificati ſunt.

Qualiter in Deo accipitur liberum arbitrium.

Quod Angeli, & ſancti qui jam beati ſunt, libero arbitrio non carent.

De libertatis arbitrii differentia ſecundum diverſa tempora.

De quatuor ſtatibus liberi arbitrii in homine.

De corruptione liberi arbitrii per peccatum.

De tribus modis libertatis arbitrii.

Quæſtio de libertate ad malum: an ſit ipſa libertas liberi arbitrii, an alia.

Quæſtio alia de libertate ad bonum: an ipſa ſit libertas liberi arbitrii, vel non.

Certa determinatio utriuſque quæſtionis, qua dicitur libertas ad bonum & ad malum, eſſe libertas arbitrii.

De libertate à miſeria.

De libertate, quæ ſit ex gratia, & quæ ex natura,

DISTINCTIO XXVI.

De gratia operante, & cooperante.

Quod bona voluntas comitatur gratiam.

Quæ ſit gratia voluntatem præveniens, ſcilicet fides cum dilectione.

Quod voluntas bona quæ prævenitur gratia, quædam Dei dona prævenit.

Quæ prædictis videntur contraria, ſcilicet quod videtur dici fidem eſſe ex voluntate.

Quæ adhuc addit, quæ graviorem faciunt quæſtionem, ſcilicet quod cogitatio boni præcedit fidem.

De illa cogitatione boni quæ præcedit fidem, plene diſſeritur.

Utrum una eademque ſit gratia, quæ dicitur gratia operans, & cooperans.

DISTINCTIO XXVII.

Quid ſit ipſa, quomodo mereatur augeri quæritur.

In quibus bonis ſit liberum arbitrium.

De virtute, quid ſit, & quid actus ejus.

De fide itidem dicit quod non eſt ex homine, ſed ex Deo tantum.

De gratia quæ liberat voluntatem: quæ ſi virtus eſt, virtus non eſt ex libero arbitrio, & ſic non eſt motus mentis.

Quo ſenſu dicantur ex gratia incipere bona merita, & de qua gratia hoc intelligatur.

Quod bona voluntas gratiæ principaliter eſt, & etiam gratia eſt, ſicut & omne bonum meritum.

Ex qua ratione dicitur fides mereri juſtificationem, & alia.

De muneribus virtutum, & de gratia quæ non eſt, ſed facit meritum.

Quod idem eſt uſus virtutis, & liberi arbitrii, ſed virtutis principaliter.

Aliorum ſententia hic oſtenditur, qui dicunt virtutes eſſe bonos uſus liberi arbitrii, ideſt actus mentis.

DISTINCTIO XXVIII.

Prædicta repetit, ut alia addat, diffinitam aſſertionem ponens de gratia, & libero arbitrio contra Pelagianos.

Ponit ea quibus ſuum confirmant errorem, verbis Auguſtini contra ipſum utentes.

Teſtimonio Hieronymi aſtruit, quid tenendum ſit de gratia, & libero arbitrio, ubi triplex hæreſis inducitur, ſcilicet Joviniani, Manichæi, & Pelagii.

DISTINCTIO XXIX.

Utrum homo ante peccatum eguerit gratia operante, & cooperante, & quod operante, & cooperante, gratia eguerit; ſed operante non eguit ſecundum omnem modum, quo ipſa operatur.

Quod homo ante lapſum virtutes habuerit.

De ejectione hominis de paradyſo.

Quomodo intelligendum ſit illud, *Ne ſumat de ligno vitæ, & comedat, & vivat in æternum.*

De flammeo gladio ante paradyſum poſito.

An homo ante peccatum comederit de ligno vitæ.

Quare non ſunt facti immortales, ſi comederunt de ligno vitæ.

DISTINCTIO XXX.

Quod per Adam peccatum, & pœna tranſivit in poſteros.

Utrum illud peccatum fuerit originale, an actuale.

Illud eſt peccatum originale, quod tranſit in poſteros.

Quid ſit peccatum originale inquiritur.

Quod originale peccatum culpa ſit, auctoritatibus probat.

Quid ſit quod dicitur originale peccatum, ſcilicet fomes peccati, id eſt concupiſcentia.

Quid nomine concupiſcentiæ intelligitur, quæ dicitur fomes peccati.

Quod ſit peccatum in quo omnes peccaverunt, ſcilicet originale, quod ex inobedientia proceſsit.

Ex quo ſenſu dictum eſt, per inobedientiam unius multos conſtitui peccatores.

Quod peccatum originale in Adam fuit & in nobis eſt.

Objectio quorumdam contra id quod dictum eſt ſupra, omnes homines in Adam fuiſſe.

Reſponſio, ubi aperitur, qualiter fuerunt in Adam ſecundum rationem ſeminalem, & quomodo ex eo deſcenderint, ſcilicet propagationis lege.

Auctoritate, & ratione probatur nihil extrinſecum converti in humanam ſubſtantiam, quæ ab Adam eſt.

DISTINCTIO XXXI.

Quomodo peccatum originale à parentibus tranſeat in filios, an ſecundum animam, an ſecundum carnem.

Prædictam opinionem damnat, & quod per carnem traducatur peccatum dicit, & quomodo oſtendit.

Cauſam corruptionis carnis oſtendit, ex qua in anima peccatum ſit.

Quod propter corruptionem carnis, quæ eſt cauſa peccati, dicitur peccatum eſſe in carne.

De cauſa originalis peccati, quæ eſt in carne, utrum ſit culpa, an pœna.

Aperitur quid ſit fœditas tracta ex libidine coeuntium, quæ vitium, vel corruptio dici poteſt.

Inductu oſtendit ſimilium, non abſurde filios trahere peccatum á parentibus, etiam mundis.

Quare dicatur originale, dicitur, cum epilogo.

Objectio quorumdam intendentium probare peccatum non traduci ex lege coitus.

DISTINCTIO XXXII.

Quomodo originale peccatum dimittatur in baptiſmo, cum poſtea ſit illa concupiſcentia, quæ dicitur originale peccatum.

Quod originale peccatum duobus modis dimittitur, ſcilicet extenuatione ſui, & ſolutione reatus.

De fœditate quam caro ex libidine coitus contrahit, utrum in baptiſmo diluatur.

Ex quo auctore ſit illa concupiſcentia, Deo, vel alio.

Qua juſtitia animæ mundæ ex creatione illud, peccatum imputetur, cum non poſsit vitari.

Utrum illud peccatum ſit voluntarium, vel neceſſarium.

Quare Deus animam corpori conjunxit, ſciens eam inde maculari, & ideo damnari.

An anima ſi talis qualis á Deo creatur.
An animæ ex creatione ſint æquales in donis naturalibus.

DISTINCTIO XXXIII.

An peccata omnium præcedentium patrum parvuli originaliter trahant, ut peccatum Adæ.
Quod in illo uno primo peccato plura reperiuntur.
Reſponſio contra illos, ubi alia peccata oſtenduntur illo majora.
An illud peccatum ſit primis parentibus dimiſſum.
Quod peccata parentum viſitentur in filiis, & quod non ſunt adverſa quæ Deus dicit in Exodo, & in Ezechiele.
Quare dixerit in tertiam & quartam generationem, & quare patres tantum commemorat.
Quomodo illud Exodi intelligi debeat ſecundum myſterium.
Per quid probetur quod primus motus non puniatur æternaliter.

DISTINCTIO XXXIV.

Quæ de peccato animadvertenda ſint.
Quæ fuerit origo, & cauſa peccati prima.
Quod mala voluntas ſecundaria cauſa fuit malorum.
In qua re ſit peccatum, an in bona, an in mala, & dicitur quia in bona tantum.
Quod ex præmiſsis ſequitur, ſcilicet quod cum dicitur malus homo, dicitur malum bonum.
Quod regula dialecticorum de contrariis fallit in his, ſcilicet bono, & malo.
Sententiæ illi qua dictum eſt, bonum eſſe malum, opponitur de prophetia quæ ait: *Væ his qui dicunt bonum malum.*

DISTINCTIO XXXV.

Quid ſit peccatum.
Diverſorum ſententias de peccato ponit.
Vera Sententia de peccato proponitur.
Auctoritatibus probat voluntates, & actus omnes eſſe bona, inquantum ſunt.
Quod omnis actus, inquantum eſt, bonus eſt.
Objectio contra illos qui dicunt omnes actus, inquantum ſunt, eſſe bonos.
Utrum malus actus, inquantum peccatum eſt, ſit privatio, vel corruptio boni.
Quomodo inquantum peccatum eſt, poſsit corrumpere bonum, cum nihil ſit.
Quod peccatum proprie corruptio animæ eſt, & quomodo.
Qualiter homo ſe elonget à Deo, ſcilicet per diſsimilitudinem, quam facit peccatum.
An pœna ſit privatio boni.

DISTINCTIO XXXVI.

Quod quædam ſimul ſunt peccata, & pœna peccati; quædam peccata, & cauſa peccati; alia vero peccata, & cauſa, & pœna peccati.
Ex prædictis quæſtio oritur, ſcilicet an inquantum peccatum eſt, ſit pœna peccati.
Quod cum omne peccatum poſsit dici pœna, non tamen omne eſt pœna peccati.
Quod non obviat veritati, ſi quis dicat ipſa peccata eſſe pœnas peccati eſſentialiter.
Aperte oſtendit peccata quædam eſſe pœnam peccati, & pœnam ipſam juſtam eſſe, & á Deo.
De quibuſdam quæ ſine dubio peccata ſunt, & pœnæ: ut ira, & invidia.
Quod verbis Auguſtini præmiſsis quædam ſententia Hieronymi obviare videtur.
Determinatio contrarietatem ſubmovens ſanctorum.

DISTINCTIO XXXVII.

Aliorum ponit ſententiam, qui dicunt malos actus nullo modo eſſe á Deo, nec eſſe bonos, ſive in eo quod ſunt, ſive alio modo.
Qualiter determinant verba Auguſtini præmiſſa, quibus ait, omne quod eſt, inquantum eſt, bonum eſſe.
Secundum hoc res aliquæ ſunt, quæ à Deo non ſunt, quibus homines mali ſunt.
Ex parte eorum præmiſſæ opponitur ſententiæ in illo verbo, *Deus auctor malorum non eſt.*
Quod de peccato, non de pœna intelligitur, cum dicitur, *Deus non eſt auctor mali.*

DISTINCTIO XXXVIII.

De voluntate, & ejus fine, ex quo & ipſa judicatur.
Quod Deus eſt finis omnis bonæ actionis, quia charitas eſt; nec tantum Spiritus Sanctus, ſed & Chriſtus, & Pater: nec hi ſunt tres fines, ſed unus.
Quod omnes bonæ voluntates unum habent finem, & tamen quædam bonæ diverſos fines ſortiuntur.
De differentia voluntatis, intentionis, & finis.
An alia intentio ſit, & alia voluntas.

DISTINCTIO XXXIX.

Cum voluntas ſit de his quæ naturaliter homo habet, quare peccatum fore dicatur, cum nullum aliud naturale peccatum ſit.
Quare actus voluntatis ſit peccatum, ſi actus aliarum potentiarum non ſunt peccata.
Quomodo intelligendum ſit illud, *Homo etiam qui ſervus eſt peccati, naturaliter vult bonum.*

DISTINCTIO XL.

An ex fine omnes actus penſari debeant, ut ſimpliciter boni, vel mali dicantur.
Utrum omnia opera hominis ex affectu, & fine ſint bona, vel mala.
Aliter Auguſtinus ſentire videtur, qui dicit opera hominis eſſe bona, vel mala ex intentione, & cauſa, præter quædam, quæ per ſe peccata ſunt.

Quidam dicunt hæc prædicta non poſſe fieri bono fine.

DISTINCTIO XLI.

An omnis intentio, & actio eorum qui fide carent, ſit mala.
Quæ præmiſſæ objiciuntur ſententiæ ex verbis Auguſtini.
Aliorum ſententia de præmiſſa quæſtione qua quærebatur, ſi omnis eorum actio mala eſt, qui fidem non habent.
Quod mala voluntas eſt voluntarium peccatum.

DISTINCTIO XLII.

An voluntas, & actio mala in eodem homine, & circa eamdem rem, ſint unum peccatum, vel plura.
Si peccatum ab aliquo admiſſum in eo ſit quouſque pœniteat.
Quibus modis dicitur in Scriptura reatus.
De modis peccatorum, qui multipliciter aſsignantur.
Quo modo differant delictum, & peccatum.
De ſeptem vitiis principalibus.
De ſuperbia, quæ eſt radix omnis mali.
Quo ſenſu utrumque dicatur radix omnium malorum, ſcilicet ſuperbia, & cupiditas.

DISTINCTIO XLIII.

De peccato in Spiritum Sanctum, quod dicitur etiam peccatum ad mortem.
Quid ſit illud peccatum.
An omnis obſtinatio, vel deſperatio peccatum ſit in Spiritum Sanctum.
Quod aliter accipitur peccatum in Spiritum ſanctum.
Alia aſsignatio peccati in Spiritum ſanctum.

DISTINCTIO XLIV.

De potentia peccandi, an ſit homini, vel diabolo á Deo.
Auctoritatibus aſtruit, potentiam peccandi eſſe á Deo.
An aliquando reſiſtendum ſit poteſtati.

FINIS.